KOCOUREK MATÝSEK
A ZAPOMENUTÉ HRAČKY

VLASTA HURTÍKOVÁ

Předmluva

Už se vám někdy stalo, že jste ráno našli svého plyšového medvídka v úplně jiné poloze, než v jaké jste ho večer uložili do peřin? Nebo se vám zdálo, že se váš oblíbený kocourek na polici usmívá o trochu víc než včera?

Dospělí vám možná řeknou, že hračky jsou jen z látky, nití a vaty. Ale my, co umíme naslouchat tichu v dětských pokojích, víme své. Každá hračka má své sny, své obavy a své tajné touhy. Některé touží po tom, aby je někdo pevně objal, jiné sní o dalším dobrodružství a ty nejsmutnější… ty jen tiše čekají na svou šanci, až je někdo uvidí takové, jaké doopravdy jsou.

Tato knížka vypráví o jednom takovém kocourkovi. Jmenuje se Matýsek a jeho kožíšek má barvu, která se do žádné škatulky nevejde. Je to barva naděje, odvahy a sluníčka, které se rozhodlo bydlet v plyšovém tělíčku.

Možná i vy máte doma hračku, která má natržené ucho, chybí jí očko nebo má na bříšku záplatu. Než začnete číst, pohlaďte ji. Protože každý šrám na plyšovém kožíšku je jako řádek v knize – vypráví o věrnosti, o překonaném strachu a o cestě, kterou ta hračka musela ujít, aby našla právě vás.

Pojďte teď s námi pootevřít dveře jednoho starého hračkářství. Právě tam, na té nejspodnější polici, začíná cesta, která vás naučí, že být jiný, neznamená být horší. Znamená to být výjimečný.

Vítejte ve světě, kde i to nejmenší zvířátko může být velkým hrdinou a kde lososová barva rozsvítí i ten nejšedivější den.

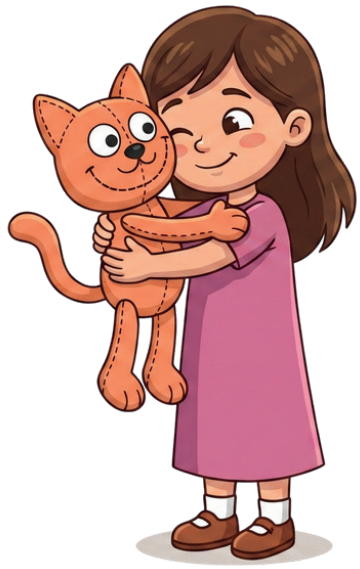

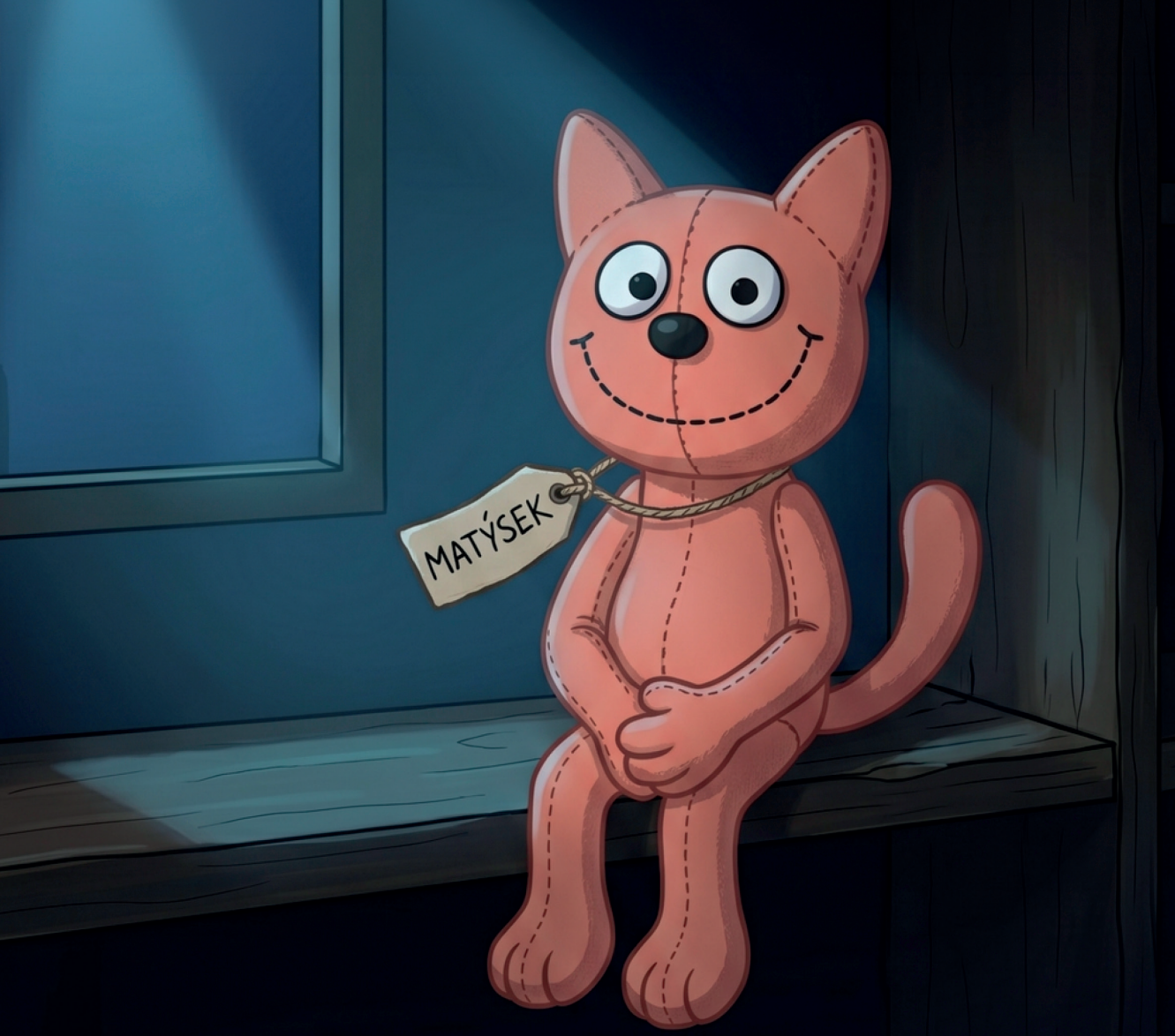

Kocourek z nejspodnější police

V hračkářství „U Zlatého koníka“ bylo po zavírací době ticho, ale jen na malou chvíli. Jakmile cvakl zámek a poslední prodavač zhasl světla, regály ožily. Modrý slon se protáhl, dřevěný vláček zahoukal a mluvící panenka si urovnala šaty. Jen v nejvzdálenějším koutě, na polici, kam dopadal jen slabý svit pouliční lampy, seděl osamocený plyšový kocourek. Měl ten nejměkčí kožíšek na světě a široký, dobrosrdečný úsměv.

Jenže jeho barva… byla lososová.

„Podívejte se na něj, zase tam sedí a svítí jako vybledlá jahoda," uchechtl se závodní auťák z horní police. „Kdo by chtěl kocoura, který vypadá jako omylem vypraný s červenou ponožkou? Kocouři mají být černí, mourovatí nebo bílí. Ale tohle? To je prostě… divné."
Kocourkovi, kterému na cedulce u krku stálo jméno Matýsek, vyhrkly slzy. Snažil se usmívat, protože to měl v popisu práce, ale uvnitř ho bolel každý plyšový steh. „Auťáku, nebuď zlý," ozvala se stará látková želva Agáta, která pamatovala ještě otevření obchodu. „On za svou barvu nemůže. Je to kocourek pro někoho výjimečného."
„Pro nikoho!" vyštěklo mrzuté auto. „Dneska se tu zastavilo deset dětí. Každé mělo Matýska v ruce. Ale jakmile ho vytáhly na světlo, řekly: ‚Mami, on je nějaký divný, já chci toho černého kocoura s těma velkýma drápama!' Nikdo nechce růžovooranžového dobráka. Je to kousek, co zbyl. Odpadní skládka barev."

Slova o „skládce“ Matýska píchla u srdíčka. Vzpomněl si, jak ho jedna holčička upustila na zem a vybrala si černého kocourka. Prodavač ho pak s povzdechem šoupl dozadu, aby „nekazil výlohu“.

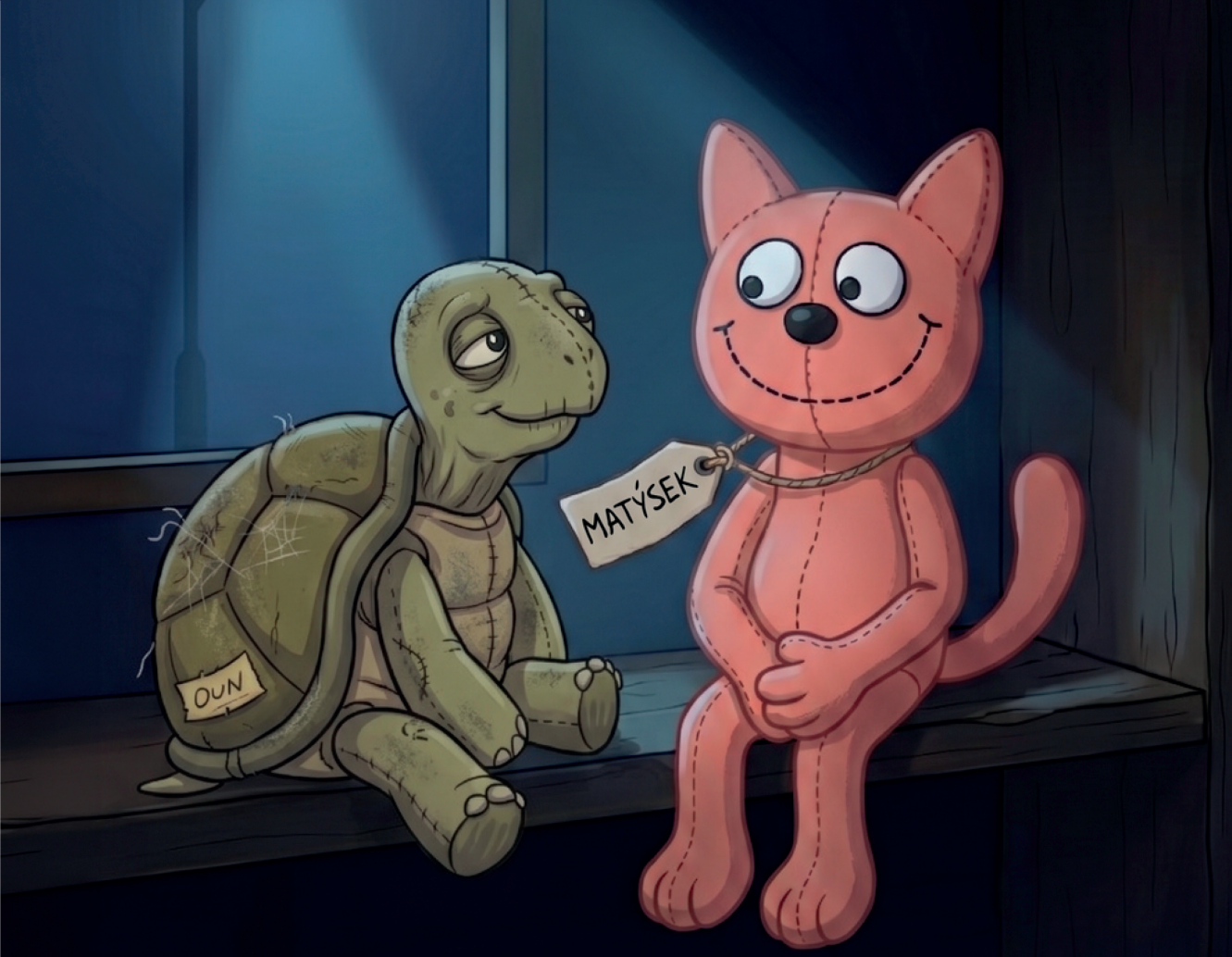

„Možná mají pravdu," zašeptal Matýsek k Agátě, když ostatní hračky odešly hrát na honěnou. „Možná jsem opravdu chyba v šití. Kdybych byl aspoň trochu šedivý, už bych měl svůj domov. Takhle tu jen chytám prach a čekám, až mě vyhodí do krabice s nápisem Sleva.

„Matýsku, poslouchej mě," řekla Agáta a v jejích knoflíkových očích se zalesklo moudro. „Vnější barva je jen látka. Důležité je to, co máš v bříšku. A ty tam máš tu nejčistší stříž a nejlaskavější srdce. Povím ti jeden příběh… Je to pohádka o jiném Matýskovi. O opravdovém kocourovi, který byl úplně stejný jako ty."

Matýsek nastražil ouška. „O opravdovém kocourovi? Který nebyl šedivý?"

„Ano," přikývla želva. „Byl barvy ranních červánků a měl úsměv, který dokázal zastavit i medvěda. Chceš ho slyšet? Pomůže ti pochopit, že tvoje barva není trest, ale znamení."

Matýsek nadšeně přikývl. Venku začalo pršet a kapky bubnovaly na sklo výlohy jako smutná písnička. Ale tady, v bezpečí mezi policemi, začala Agáta vyprávět:

„Byla jednou jedna stará stodola a v ní kocourek, který vypadal jako východ slunce…"

Jak Agáta mluvila, náš plyšový Matýsek se zasnil. Poprvé po dlouhé době se přestal cítit jako „divná hračka". Cítil, jak v něm začíná klíčit naděje, že i pro něj tam venku v dešti existuje někdo, kdo hledá přesně tuhle barvu. Někdo, komu jeho lososový kožíšek rozsvítí celý svět.

Tajemství lososového kožíšku

Kocourek, který vypadal jako východ slunce

Stará stodola na okraji vesnice Voníkov byla místem, kde vládly stíny.
Pod střechou se prohánělo průvan, v rozích se kupily hromady zlatavé slámy
a v šeru se míhaly šedé postavy myší a černí kocouři, kteří na ně číhali.
Všichni v té stodole byli buď mourovatí, nebo černí jako uhel.
Všichni – až na Matýska.
Matýsek seděl na trámu, kam dopadalo jediné dopolední světlo, a jeho kožíšek doslova zářil. Nebyl zrzavý jako rez ani růžový jako květinka. Měl barvu, které lidé říkají lososová – jemný odstín oranžové, který se v záři slunce měnil v barvu čerstvě rozkrojené broskve.
K tomu měl obličej, kterému dominoval ten nejširší
a nejlaskavější úsměv, jaký kdy u kočky uvidíte.

„Matýsku, zase se tam vystavuješ!“ zavrčel starý kocour Mour, jehož kožich byl samá jizva a šedina. „Kočka má být neviditelná, má splývat se stínem! Jak chceš ulovit aspoň jedinou myš, když svítíš na sto honů jako maják na rozbouřeném moři? Jen na sebe zbytečně upozorňuješ!“ Matýsek se na Mouru jen široce a bezelstně usmál, až se mu zaleskly vousky. „Ale strýčku Mouře, podívejte se na to sluníčko. Hřeje tak krásně do kožíšku a dává světu barvy. Proč se schovávat v koutě? A myšky? Ty si dneska taky zaslouží trochu klidu a slunečního tepla, nemyslíte? Svět je přece dost velký pro nás pro všechny.“ Mour jen znechuceně prskl, otočil se kocourovi zády a zalezl hlouběji do chladivého, tmavého sena. „Dobrák od kosti… ta tvá laskavost tě jednou přivede do pořádného maléru, uvidíš. Svět není tak růžový, jak si ho maluješ!“ zamumlal ještě ze tmy, než se nadobro odmlčel.

Matýsek si z toho nic nedělal. Vydal se ke starému korytu, kde se vždycky scházela parta mladších kocourků. Chtěl se přidat k jejich hře na schovávanou, ale jakmile se přiblížil, kocourci ztichli.

„Hele, jde ten oranžovej lampion," zašeptal jeden z nich, mourek se špičatýma ušima. „S tebou si hrát nebudeme, Matýsku. Jsi moc vidět. Hrajem na schovávanou a s tebou bychom prohráli dřív, než bys napočítal do deseti."

Matýskův úsměv na malý okamžik povadl, ale hned se zase vrátil. „Můžu dělat, že jsem ohýnek, u kterého se ohříváte," navrhl vesele. „Nebo můžu být schovaný za tím velkým sudem, tam je úplná tma!"

„Nejde to, Matýsku," řekl druhý kocourek a odvrátil se. „Prostě jsi jiný. Patříš spíš do nějakého cirkusu nebo do pohádky, ne sem do stodoly."

Matýsek si lehl smutně ke dveřím. Cítil se jako cizinec ve vlastním domově.
Proč má tuhle barvu? Proč se nenarodil se šedými pruhy jako ostatní?

V tom se u jeho tlapky ozvalo tiché škrábání. Z díry v prahu vykoukla malá myška s velkýma ušima a třesoucími se fousky.
„Ty… ty mě nesníš?“ špitla myška a udiveně si prohlížela Matýskův zářivý kožich.
Matýsek se sklonil a jeho úsměv se opět rozjasnil. „Proč bych to dělal, maličká? Máš tak pěkná očička a určitě máš někde rodinu, která na tebe čeká. Jmenuju se Matýsek. A ty?“
„Já jsem Fouska,“ pípla myška, která se rázem přestala bát. „Nikdy jsem neviděla kočku, která by voněla po sluníčku a mluvila tak hezky. Ostatní kocouři jsou jenom drápy a zuby.“
„Všichni mi říkají, že jsem divný,“ povzdechl si Matýsek a pohladil tlapkou smítko před sebou. „Prý svítím jako lampion a nikam nezapadám.“
Fouska se postavila na zadní a důležitě zamrskala ocáskem.
„Možná nezapadáš sem do téhle šedé stodoly, Matýsku. Ale to neznamená, že jsi divný. Znamená to, že jsi výjimečný! Moje babička mi vyprávěla, že daleko za kopcem, tam, kde slunce večer padá do peřin, žijí bytosti, které mají všechny barvy duhy. Možná tvoje barva pochází právě odtamtud.“
Matýskovi se rozzářila očka. „Daleko za kopcem? Tam, kde končí svět?“
„Tam, kde tvůj svět teprve začíná, Matýsku,“ řekla Fouska moudře a zmizela zpátky v díře.

Matýsek ten večer nemohl usnout. Zatímco ostatní kocourci předli v hromadách slámy, on sledoval hvězdy a přemýšlel o slovech malé myšky. Cítil, že ho něco táhne pryč. Volání dálky, touha pochopit, proč je takový, jaký je.

Ráno, ještě než vyvstalo první sluníčko – to sluníčko, které mělo stejnou barvu jako on – vstal, naposledy se usmál na starou stodolu a vyrazil na cestu. Netušil, co ho čeká, ale věděl jedno: jeho úsměv a jeho dobré srdce mu budou těmi nejlepšími průvodci. První krok do vysoké trávy byl začátkem velkého dobrodružství, o kterém se v téhle šedé stodole nikomu ani nesnilo.

Stříbrný poutník a tanec mezi stíny

Rosa na louce Matýska příjemně studila do tlapek, ale on se nezastavoval. Svět mimo stodolu byl obrovský a plný zvuků, které nikdy neslyšel. Šustění rákosí u rybníka, bzučení čmeláků v jeteli a vzdálené hučení lesa, který se před ním tyčil jako hradba z tmavě zeleného sametu.

„Tak tohle je to ‚venku‘," pomyslel si Matýsek a široce se usmál na sedmikrásku. „Je tu mnohem víc barev než u nás ve slámě!"

Jenže jakmile vstoupil pod klenbu starých dubů, světlo pohaslo. Les byl plný praskání větviček a hlubokých stínů. Matýskův lososový kožíšek tu svítil jako maják v bouři.

Netrvalo dlouho a zaslechl něco, z čeho mu naskočila husí kůže.

„Haf! Vrrraf!“

Nebylo to veselé štěkání, které znal od sousedovic voříška. Tohle bylo hluboké, hladové a zlé. Z houští se vynořily tři postavy. Byli to toulaví psi – hubení, s vyceněnými zuby a očima, ve kterých nebyla ani kapka laskavosti.

„Podívejte se na to,“ zavrčel největší z nich, špinavý vlčák s potrhaným uchem. „Svačina, která nám svítí na cestu! Co jsi zač, ty oranžová obludo? Kočka nebo zkažený humr?“

Matýsek se naježil, ale i v tu chvíli se pokusil o svůj pověstný úsměv.

„Dobrý den, páni psi. Jmenuji se Matýsek a jen tudy procházím. Nechcete si raději popovídat o něčem hezkém? Třeba jak dnes krásně zpívají ptáci?“

Psi se na sebe podívali a pak se sborově rozesmáli, až jim od tlam létaly sliny.

„Popovídat? My si tě raději roztrháme na kousky, abys nám tady nesvítil do očí!“

Vlčák se přikrčil ke skoku, ale v tom se ze země, přímo pod nohama psů, začala hrnout hlína. Ozvalo se hluboké, nespokojené zamručení a z nory se vykolébal podivný tvor se stříbrnými pruhy na hlavě a silnými drápy.

„Kdo to tady dupe po mém stropě?“ zahřímal hluboký hlas. Byl to jezevec Bruno. Vypadal sice staře a trochu neohrabaně, ale z jeho hlasu sálala autorita.

„Uhni, dědku,“ vyštěkl vlčák. „Máme tu rozdělanou práci s tímhle svítícím kocourem.“

Bruno si prohlédl Matýska svýma přivřenýma, skoro slepýma očima. „Svítící kocour, říkáš? Já sice vidím jen rozmazané šmouhy, ale tenhle kocourek má kolem sebe záři, kterou ty, ty prašivý pse, nikdy nepochopíš. Cítím z něj slunce a čisté srdce.“

„Dost řečí! Berte je oba!“ zavelel vlčák.

Matýskovi blesklo hlavou, co mu říkala myška Fouska o chytrosti. „Pane Bruno, rychle! Utíkejte k té bažině za těmi velkými kapradinami. Já je tam nalákám!“ „Nezbývá mi než ti věřit, malý příteli,“ zamručel Bruno a překvapivě hbitě se pustil do běhu směrem k mokřadu. Matýsek začal skákat z kamene na kámen, schválně se zastavoval na mýtinách, kde na něj dopadalo světlo, aby ho psi nepřehlédli. „Tady jsem, páni psi! Chytněte si svůj lampion!“ provokoval je s úsměvem, i když mu srdce tlouklo jako o závod. Psi se hnali za ním, zaslepeni vztekem a touhou po kořisti. Nevšímali si, že půda pod jejich tlapami začíná být měkká a čvachtavá. Matýsek, lehký jako pírko, přeběhl po starém kmeni, který trčel z bahna a zastavil se na druhém břehu, kde už na něj čekal jezevec Bruno.

Psi se s řevem vrhli do bahna, ale jejich těžká těla se okamžitě začala bořit.
„Pomoc! Já se utopím!“ kňučel jeden z těch zlých psů, zatímco se marně snažil vyhrabat z lepkavého bahna, které ho táhlo ke dnu.
„Vidíte? Za to si můžete sami,“ zvolal kocourek vážně. „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Chovali jste se zle a teď za to nesete trest.“
Psi zoufale hrabali tlapami:
„Dejte nám šanci! Už vám nikdy neublížíme, slibujeme!“
Bruno si jen znechuceně odfrkl: „Takové báchorky už jsem slyšel tisíckrát. Zlý pes slibuje, jen když mu teče do bot, ale srdce má pořád stejně černé.“

Kocourek se podíval na zápasící psy a jeho dobré srdce mu nedalo.
„Pane Bruno, musíme jim pomoct, než zapadnou úplně.“
„Jsi blázen, kocourku,“ odfrkl si jezevec, ale v hloubi duše ho Matýskova
dobrota dojala. Společně přisunuli k psům dlouhou větev.
„Chytněte se a vylezte. A pak zmizte tak daleko,
aby vás tenhle les už nikdy neviděl!“
Psi, teď už celí od bahna a se staženými ocasy, se vyškrábali ven
a bez jediného ohlédnutí utekli do houští.

Bruno se posadil a otřel si hlínu z čenichu. „Tedy, Matýsku… jsi sice barvy, kterou můj nos neumí zařadit, ale odvahy máš za celou smečku. Proč jsi je nenechal v té bryndě?“

Matýsek se posadil vedle něj a jeho srst v šeru lesa jemně světélkovala. „Protože, strýčku Bruno, kdybych se choval jako oni, byl by svět zase o kousek smutnější. A já hledám místo, kde barvy dělají radost, ne starost.“

Bruno se usmál. „Možná jsem skoro slepý, ale tebe vidím jasně, malý příteli. Půjdu s tebou. Cesta ke Staré skále je dlouhá a dva poutníci jsou vždycky silnější než jeden.“

A tak se lososový kocourek a stříbrný jezevec vydali hlouběji do lesa. Matýsek poprvé v životě cítil, že jeho barva není překážkou, ale něčím, co k němu přitahuje ty správné přátele.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Kocourek Matýsek a zapomenuté hračky**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.